Elfde jaer. Nr 110-112. Zaterdag, 17 September 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, nr 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeelige conditiën.

TONGEREN, DEN 17 SEPTEMBER.

Onze forten te Parys beoordeeld.

Men leest in de vryzinnige *Presse* van Parys:

De Kamer der belgische volksvertegenwoordigers heeft over een krediet van 5 miljoen 575 duizend francs voor de versterkingswerken van Antwerpen moeten beraedslagen.

De bepleiting is zeer levendig geweest, en het krediet is eindelyk met 54 tegen 48 stemmen en eenige onthoudingen aengenomen.

Men weet wat wy denken over die geldelyke uitgaef; zy kan onder niet één oogpunt geregtveerdigd worden; want, zoo als een der redenaers gezegd heeft, is *Antwerpen*, VERSTERKT, *veeleer een gevaer dan eene beveiliging voor België*. Ieder moet in zyne rol blyven. België, betrekkelyk gesproken een zwak land, kan maer beschermd worden door de onzydigheid, met welke de diplomatie het bedekt heeft. Zyn leger vergrootende, versterkte plaetsen bouwende, twyfelt België aen de krachtdadigheid dier onzydigheid; en, *daeraen twyfelen*, is dezelve opofferen, *dewyl dit de groote mogendheden veroorlooft haer te miskennen.*

M. Lehardy de Beaulieu, lid der linkerzyde, heeft de volgende zeer juiste bemerkingen gemaekt:

« Myns inziens, moet Antwerpen uitsluitend ene handel-
» stad blyven. Antwerpen versterkt, kan slechts een voor-
» werp van begeerlykheid voor een naburig land worden.
» België moet het modelland van den vrede zyn. »

Wat wint België toch met soldaetje te spelen? Ziedaer wat het belgische staetsbestuer zich zou dienen af te vragen!

Zoo het zich den eenen of anderen dag moest verdedigen tegen eene inlyving, tot wat nut zouden de versterkte plaetsen strekken?

Op wat manier zouden de 70,000 gewapende mannen, welke het onderhoudt, die gevaren afkeeren? Het is geenszins met de wapens, dat België zich verdedigen moet, maer door den voorspoed zyner financiën, door de vermindering der lasten die op het volk, en door de volherdende beoefening der ware vryheid.

Mynheer de Gouverneur komt de volgende omzendbrief aen de gemeente-besturen der provincie te zenden:

« De Koning, in zyne aenhoudende bezorgdheid voor 's lands roemryke overleveringen, heeft met deszelfs hoogverheven tegenwoordigheid vereerd de inhuldiging van het standbeeld door de stad Maeseyck opgerigt aen de schilders Jan en Hubrecht Van Eyck, even zoo vermaerd door de groote kracht hunner onvergelykelyke werken als door hunnen uitvindingsgeest.

» Als Belgen en als Limburgers, hebt gy naer waerde geschat de hooge beteekenis dezer hartelyke deelneming en de grootschheid dier treffelyke plegtigheid.

» Het is ontegensprekelyk waer dat de lange doortogt Zyner Majesteit op den Limburgschen bodem niet anders is geweest dan een gedurig eerbetoog: overal schaerde zich onze vaderlandminnende volken in groote hoopen te samen om met geestdrift toe te juichen den geëerbiedigden Vorst dien zy, met alle regt, beschouwen, als den waren 's lands Vader en den sterksten steun van België's welstand.

» Ryke en prachtige versieringen met edelhartigheid in overvloed op geheel den weg van 's Koninglyken stoet verspreid, waren als het bewys dier grootsche volksopenbaringen.

» Te Maeseyck, geboorteplaets der twee groote meesters van de kunst, was alles schoon, edel en bewonderensweerdig.

» De ontvangst Zyner Majesteit en van zynen Koninglyken zoon, de plegtigheid der inhuldiging van de zoo merkweerdige gedenkzuil even als de menigvuldige feesten hebben, met eenen onbetwistbaren luister, beantwoord aen de belangrykheid dier altoos gedenkwaerdige omstandigheden.

» Deze hartroerende en aendoenlyke eendragt, dat karakter van opregtheid en van ongedwongenheid, die gevoelens van verkleefdheid en van liefde hebben 's Konings hart diep getroffen.

» Het heeft Zyne Majesteit behaegd zyne groote voldoening openbaer te uiten en nogmaels te kennen te geven welken prys Zy stelt in den trouw aen zynen persoon, in de verknochtheid aen de nationale instellingen die Zy steeds by de Limburgsche volken heeft opgemerkt.

» Ik ben gelukkig en fier, Mynheeren, u die welwillende woorden te kunnen herhalen, overtuigd dat bestuerders en bestierden de waerdige belooning er in zullen vinden voor hunne grootmoedige vaderlandsliefde. »

DE GOUVERNEUR,
Graef T'SERCLAES.

Een nieuw goed werk.

Reeds langen tyd heeft men ondervonden dat er nog iets ontbrak om eene zekere klas van persoonen tegen het zedenbederf te bevryden. Het was iets uit te vinden om de dienstmeiden, welke buiten dienst zyn, of die er eenen zoeken, gedurende dien tusschentyd met weinige kosten en geld te bezorgen. Dit middel is eindelyk gevonden: Edelmoedige en godsdienstige jufvrouwen hebben zich verstaen, om te Luik een huis op te rigten waer onder hare bescherming en onder het bestuer der *Zusters van het H. Kruis*, deze dienstmeiden zullen bezorgd worden; dit huis is gelegen te Luik in de St-Severinus straet, 85.

Kostbare uitvinding! Wie immers weet niet, aen welke gevaren die persoonen blootgesteld zyn? Vreemd komen zy soms in de stad aen, om er eenen dienst te zoeken, en zie, ongelukkig vallen zy onwetend in de handen van die welke hun onnoozel hert misleiden. Zyn zy soms verpligt om de eene of andere reden haren dienst te verlaten, zoo moeten zy in herbergen of gevaerlyke huizen, hare bespaerde penningen gaen verteeren, of wat erger is, de bloem der onnoozelheid zien verslensen. Om dit dubbel nadeel voor te komen, is dit huis opgerigt.

Onnoodig er zich aen te bieden zonder voorzien te zyn van een certificaet van goed en zedig gedrag. Gering is de som, die zy moeten betalen; zy kunnen er blyven tot dat zy eenen goeden dienst gevonden hebben. Wy twyfelen niet of deze door den godsdienst ingeboezemde uitvinding zal met vreugde vernomen worden op de dorpen byzonder; zyn er daer die te Luik zouden willen gaen dienen, zy kunnen intusschen dat zy eenen dienst vinden, daer in dat huis met kleine kosten verblyven.

Zeker zal die schoone instelling in andere steden weerklank vinden.

Landbouw-tentoonstelling van Tongeren.

De landbouw-tentoonstelling die verleden woensdag te Tongeren heeft plaets gehad, was merkwaerdiger door de hoedanigheid als door het getal der ten toon gestelde produkten. De pryzen, die om 3 uren s'namiddags op de groote markt zyn uitgeddeeld, zyn in de volgende orde behaeld:

PAERDENRAS:

1° Concours. — Voor den schoonsten hengst: 1 prys, Cuvelier van Overrepen; 2 prys, L'hoest van Heure-le-

---

DE LOTELING.

(*Vervolg.*)

I.

Renée worstelt tegen hare smart: hare kinderen hadden beide hare zorg nog noodig, en zy wydde zich geheel en al aen hunne opvoeding. Jean, haer zoon, had juist zyn zeventiende jaer bereikt; hy was een slanke, schoone jongeling; hy paerde aen de welgevormde gelaetstrekken zyner moeder het open en vrolyk gelaet van zyn vader. Marie, die een jaer minder telde, was frisch als eene roos. Daer zy buitengemeen gevoelig was, teekenden zich alle vlugtige aendoeningen op haer gelaet; zoo sterk was by haer de overgang tusschen vrolykheid en ernst, dat het scheen, alsof men haer geheelen geest door hare doorschynende tint lezen kon. Zy was een broos, zwak schepsel, dat geene kracht had, om tegen het ongeluk te worstelen.

Renée kende den aerd van hare kinderen volkomen. Zy waekte over Marie met de teederste zorg; zy gaf aen al hare wenschen toe. Daerdoor beschuldigden sommige menschen haer van groote voorliefde voor het bedorven meisje; maer wie kan in het hart eener moeder lezen en raden, wat zy aen haer zelve niet zou durven bekennen? Renée bekommerde zich niet om deze beschuldigingen; misschien wel omdat eene geheime stem haer zeide, dat Jean, haer welgevormde, edele zoon, de trots harer ziel, de vreugde harer oogen, de eerste liefde haers harten was. Zy plaetste hem, niettegenstaende zyne jeugd, aen het hoofd der hoeve en bestuerde zyne handelingen, zonder dat hy zelf dit bespeurde; zy liet blykbaer het bestuer en het gezag in zyne handen, gaf hem de eerste plaets aen tafel, liet hem in het bed zyns vaders, waerin hy geboren, en zyn vader gestorven was, slapen; Jean werd het hoofd van het gezin. Renée Bertholet was eene beminnelyke, voortreffelyke vrouw; haer verheven geest en edele hoedanigheden oefenden op hare geheele omgeving een heilzamen invloed uit. Zy was de ziel van het huis, de beschermgeest van het gezin; hare kinderen aenbaden haer. Jean gehoorzaemde elk harer wenschen, Marie leefde slechts in hare schaduw.

II.

Aldus door liefde en eerbied omringd, droeg Renée met schynbare kalmte den slag, die haer hart verbryzeld had. Het tydperk van haer rouw snelde ten einde, en zy kon zich het volgende jaer tegen de vrolyke dansen by het oogstfeest niet verzetten. De hoeve hernam haer ouden aenblik. In dien zelfden tyd begon de Fransche omwenteling in de verte te loeijen, en de verzwakte echo van deze dreigende geruchten bereikte eindelyk ook de hoeve La Jaguerre. De adel van het land, door de staetkundige beroeringen uit Parys verdreven, zocht te midden zyner vassalen eene schuilplaets, en maekte hen met de woelingen, waervan zy nauwelyks eenig vermoeden hadden, bekend. De val des konings, de bloedige worstelingen van den 21ste Juny en en 10den Augustus vervulden deze bevolking, die aen de feodale instellingen getrouw bleef, met afschrik. Een kreet van misnoegen verspreidde zich over het land. De republikeinsche gevoelens van eenige kleine landeigenaers en van meest al de groote steden verwekten algemeen onder de boeren den grootsten afkeer. Zy scheidden zich weldra in twee partyen. De republikeinsch gezinden werden eerst met toornige blikken aengezien, daerna uitgescholden en mishandeld.

Te gelyker tyd ging de loting met kracht voort. In elke stad werden troepen gelegerd, en afdeelingen van deze naer de dorpen afgezonden, om er de ligtingen te bewerkstelligen. De dorpelingen beschouwden deze handelingen in den beginne met stilzwygen; niet zoodra echter werden de ongelukkige lotelingen opgeroepen, of de worsteling nam een aenvang. De edellieden deelden in de gevoelens der boeren en werden de hoofden van den opstand. In het geheim werden er kleine gewapende benden opgerigt; deze behaelden nu en dan eenig voordeel, hetwelk er niet weinig toe bydragt om hun moed levendig te houden de oorlog der Vendée, de treurigste aller burgeroorlogen, brak uit.

In de Vendée vormden eene menigte vereenigde boeren een leger, dat zy de groote armee noemden. Dit leger had generaels, misschien had het er te veel; het behaelde vele overwinningen en werd herhaeldelyk geslagen. Al die lotgevallen en gebeurtenissen zyn op eene boeijende wyze in de keurige gedenkschriften van mevrouw de la Rochejaquelein met zulke meesterlyke trekken geteekend, dat zy, zonder dat er in het minst aen de waerheid te kort gedaen wordt, daerdoor te aentrekkelyker worden. Omstreeks dien zelfden tyd werd Bretagne het tooneel van den oorlog der Chouans; in de nabyzynde landstreek La Marais rigtte Charette eene bende partygangers op, die zich hardnekkig en moedig tegen het republikeinsche bestuer verzette.

In de omstreken van Machecoul was de beweging algemeen. Behalve door de vrouwen en kinderen waren de pachthoeven door allen verlaten. Byna al de makkers van Jean hadden zich by Charette gevoegd, en hy had nog niet kunnen besluiten, hun voorbeeld te volgen. Hy had zelfs aen zyne moeder zyne gevoelens nog niet geopenbaerd. De weduwe durfde hem niets vragen; by de gedachte daeraen ontviel haer reeds de moed; zy vermeed haer zoon aen te zien; deze, integendeel, trachtte in de oogen zyner moeder de oplossing te vinden van de twyfelingen, die zyn boezem verscheurden.

Op zekeren zondagavond was de geheele familie als gewoonlyk om den haerd, waerin een helder houtvuer brandde, vergaderd. De werkeloosheid deed den avond nog langer schynen dan gewoonlyk, en een gevoel van angst en bezorgdheid heerschte in de harten van moeder en kinderen.